

عنوان مقاله:

مشخصه های روشنه تاج در یک جنگل آمیخته پهن برگ (مطالعه موردی: سری دو جنگل شصت کلاته گرگان)

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات جنگل و صنوبر ایران، دوره 26، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

صدیقه خداوردی - دانشجوی کارشناسی ارشد جنگل شناسی و اکولوژی جنگل، دانشکده کویرشناسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

مجتبی امیری - استادیار گروه جنگل داری، دانشکده کویرشناسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

داوود کرتولی نژاد - استادیار گروه جنگل داری، دانشکده کویرشناسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

جهانگیر محمدی - استادیار گروه جنگل داری، دانشکده علوم جنگل، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران

خلاصه مقاله:

روشنه های تاج یکی از مهم ترین پدیده های طبیعی مقیاس کوچک جنگل های معتدله هستند که می توانند نقش مهمی در تغییر ساختار و ترکیب توده ایفا کنند. ایجاد روشنه در جنگل های هیرکانی اثرات زیادی بر استقرار تجدید حیات و افزایش تنوع زیستی دارد. در این پژوهش، مشخصه های روشنه تاج در یک جنگل آمیخته پهن برگ در سری دو جنگل شصت کلاته گرگان بررسی شد. پس از جنگل گردشی، 82 روشنه با حداقل سطح 40 متر مربع در پارسل های 3، 4، 5 و 7 شناسایی شده و مشخصه های هر روشنه شامل قطر بزرگ و کوچک، قطر و ارتفاع درختان روشنه ساز (افتاده و سرپا) اندازه گیری شدند. برای برداشت تجدید حیات گونه های درختی، در دو طبقه ارتفاعی کمتر و بیشتر از 5/0 متر در داخل هر روشنه پنج ریزقطعه نمونه 2x2 متر (در مجموع 410 ریزقطعه نمونه) در نظر گرفته شد. همچنین، در صورت وجود، تعداد گونه های پرکننده تا قطر 10 سانتی متر در سطح کل روشنه برداشت شد. نتایج نشان داد که مساحت روشنه ها بین 40 تا 1708 و میانگین آن ها 470 متر مربع بود. اکثر روشنه های تاج (72 درصد) مساحتی کمتر از 400 متر مربع داشتند. همچنین، عامل ایجاد اکثر روشنه ها، تعداد دو و بیشتر خشک دار بود که ممرز با 51/45 درصد مهم ترین گونه روشنه ساز به شمار می آمد. افزایش سطح روشنه تا 400 متر مربع باعث افزایش زادآوری گونه های درختی شد، در حالی که با افزایش سطح روشنه به بیشتر از 500 متر مربع، تجدید حیات گونه های اصلی توده کاهش یافت. ممرز بیشترین فراوانی تجدید حیات در سطح روشنه ها را داشت. با توجه به نتایج، می توان گفت که روشنه ها عامل مهمی برای تجدید حیات درختان جنگلی محسوب می شوند، بنابراین برای دستیابی به اهداف مدیریت پایدار جنگل باید در طرح های جنگل داری توجه ویژه ای به آن ها شود.

کلمات کلیدی:

تجدید حیات، جنگل های هیرکانی، خشک دار، درختان روشنه ساز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1884269>

